

Niewątpliwie do najważniejszych, zasługujących na szczególną uwagę zaliczyć należy neogotycki Pałac Sybilli w Szczodrem wraz z otaczającym go parkiem. Jego historia sięga drugiej połowy XVII, kiedy to książę Chrystian Ulryk wybudował w Szczodrem pałac w stylu renesansowym, który był letnią rezydencją jego żony Sybilli. Pałac był obiektem wyjątkowym. W okresie świetności, po przebudowie w latach 1851-1867 rezydencję często określano mianem „Śląskiego Windsoru”.

Obiekt imponował wielkością i wyposażeniem, jak również stanowił ulubiony cel wielu wycieczek. Znajdowała się tu słynna sala z siedmioma żyrandolami oraz tzw. gabinet, czyli pomieszczenie wyłożone lustrami. Znany był również pokój jadalny z rosnącymi w nim melonami i czereśniami, a także ogromny stół wykonany z 205 gatunków marmuru włoskiego. Mieściła się tu ogromna kolekcja grafik i obrazów (około 5000), wystawionych w 60 salach. Sama bryła obiektu potrafiła zaskoczyć licznie odwiedzających go gości. Długość fasady wynosiła bowiem 100 m, a wraz ze skrzydłami bocznymi rozciągała się na 300 m.

Uzupełnieniem architektury była również zieleń otaczająca rezydencję. W parku krajobrazowym o powierzchni 250 ha znalazło się wiele zabytkowych drzew, oryginalnie przyszczone krzewy i trawniki oraz połączone kanałami stawy: najdłuższy staw miał 2,5 km długości. Okres świetności pałacu w Szczodrem skończył się bezpowrotnie na przełomie lat 30 i 40 XX wieku. Mimo że spalony w 1945 r., jeszcze w połowie lat pięćdziesiątych robił imponujące wrażenie, wkrótce jednak został rozebrany. Do dziś znajdują się w Szczodrem dwie oficyny pałacowe i resztki parku w którym rokrocznie odbywają się liczne pikniki rodzinne i gminne imprezy kulturalno-sportowe.

Wśród zabytków architektury pałacowej warto też wymienić piętrowemu pałacowi w Borowej, wzniesionemu ok. 1880 roku przez rodzinę hrabiego Frederyka von Schwerina wraz z otaczającym go parkiem oraz pałacykowi Myśliwskiemu w Domaszczynie z 2 połowy XIX wieku.

Niewątpliwie amatorów architektury dawnej przyciągnąć mogą do gminy Długoleka niezwykle interesujące obiekty sakralne z XV, XVI i VII wieku. Z całą pewnością na uwagę zasługują tutaj kościół p.w. Św. Mikołaja w Brzeziej Łące, którego niezwykle bogata historia sięga XIV wieku, kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Łozinie oraz kościół p.w. Św. Michała Archanioła w Długolece o którym pierwsze informacje pochodzą z 1376 roku. We wnętrzu długoleckiego kościoła warto zobaczyć późnobarokową ambonę oraz obraz olejny, przedstawiający polskiego szlachcica odnajdującego hostię, skradzioną z kościoła w Długolece.

Na terenie gminy znajdują się również objęte ochroną cmentarze, w tym również czynne, w

miejsowościach: Borowa, Brzezia Łąka, Byków, Długoleka, Jaksonowice, Kiełczów, Łozina, Pasikurowice, Stępin i Domaszczyn.

Wybierając się na wycieczkę po gminie Długoleka warto też zobaczyć dwa znajdujące się na jej terenie krzyże pokutne w Pasikurowicach i przy drodze między Tokarami i Łoziną.

Wśród zabytków architektury świeckiej należy też wspomnieć o zabytkowych młynach wodnych w Brzeziej Łące i w Wilczycach. Podkreślenia wymaga też fakt istnienia na terenie gminy aż 19 wpisanych do rejestru zabytków parków m.in. w miejscowościach: Borowa, Domaszczyn, Kątna, Pruszowice, Siedlec, Szczodre, Węgrów i Zaprężyn, w których nie brakuje osobliwych pomników przyrody.

Zachęcamy do obejrzenia filmów poświęconych historii gminy na naszym [kanale Youtube](#).